

حقوق و کرامت انسانی از نگاه صدرایی منشأ الهی دارد

در نظر صدرایی هر گونه حقوق و کرامت انسانی منشأ الهی دارد؛ یعنی اگر من واجد حقی هستم، این حق ناشی از ارتباط انسان با خداست. ارتباط با خدا یکسری حقوق خاص برای انسان ایجاد می کند، حتی اگر همه تجمع کنند و رأی دهند که این کرامت و حق برای انسان نباشد.

در نظر صدرایی هر گونه حقوق و کرامت انسانی منشأ الهی دارد؛ یعنی اگر من واجد حقی هستم، این حق ناشی از ارتباط انسان با خداست. ارتباط با خدا یکسری حقوق خاص برای انسان ایجاد می کند، حتی اگر همه تجمع کنند و رأی دهند که این کرامت و حق برای انسان نباشد.

به گزارش خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، حمیدرضا آیت الهی، رئیس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، در شانزدهمین همایش بزرگداشت حکیم صدر المتألهین شیرازی، در مرکز همایشهای بین المللی نیایش، در مورد کرامت و حقوق انسان گفت: مقایسه ای بین حکمت متعالیه و نگرشهای اومانیستی انسان در قرون وسطی نشان می دهد که انسان مکلف بود نه محق و رفته رفته این تکلیف تبدیل به حق شد.

وی افزود: حقوق در نگاه اومانیستی به چه معنایی دارد؟ اومانیست یعنی مورد توجه بودن نوع انسان. شخصی می گفت اومانیسم یعنی خلیفه الله بودن انسان و ارزش انسان که میان این دو مطلب خلط شده است. در يك نگاه انسان محور عالم است، اما در نگاه دیگر انسان محور حقانیت است.

آیت الهی اظهار کرد: انسان مورد توجه است و حقوق ذاتی دارد. کرامت انسانی براساس عقلانیت انسان است. در تصمیم گیری های اخلاقی کسانی که با مرگ از روی ترحم مخالفت دارند، دلیلشان کرامت انسانی است؛ یعنی ما نمی توانیم انسانی را به دلیل درد و رنج بکشیم.

وی ادامه داد: در نگاه اومانیستی به انسان اهمیت داده می شود، اما مبنای اهمیت دادن به انسان مشخص نیست و ملاک کرامت در اکثر اوقات با رفاه اشتباه می شود، انسانی با کرامت است که در رفاه زندگی کند و در مرتبه پائین تر که با لذت طلبی مترادف می شود.

وی افزود: هنگامی که صحبت از آزادی جنسی می شود، سخنی از کرامت به میان می آید، اما لغت کرامت در اینجا اجماعی میان برخی از افراد است. اما در نظر صدرایی هر گونه حقوق و کرامت انسانی منشأ الهی دارد؛ یعنی انسان يك کرامت و حق ربطی و رابط دارد؛ یعنی اینکه اگر من واجد حقی هستم، این حق ناشی از ارتباط انسان با خداست. ارتباط با خدا یکسری حقوق خاص برای انسان ایجاد می کند، حتی اگر همه تجمع کنند و رأی دهند که این کرامت و حق برای انسان نباشد.

حمیدرضا آیت الهی گفت: در تمام ادیان توحیدی مطرح شده که اگر يك انسان را بکشیم، تمام انسانها را کشته ایم، حتی اگر يك انسان عالم يك انسان ضعیف و معلول را بکشد، همه می گویند کرامت انسانی خدشه دار شده است. تمام این موارد در نگاه اومانیستی برمی گردد به خود انسان؛ یعنی انسان خود محور همه چیز قرار می گیرد، اما در نگاه خلیفه اللهی این حقوق به رابطه انسان با يك موجود مستقل و استقلالی برمی گردد. در غرب نیز هم به کرامت انسانی اهمیت داده می شود و بیشتر از ما عملیاتی کرده اند، اما نگاهشان به انسان کاملاً با نگاه اسلامی فرق می کند.

وی خاطرنشان کرد: آنچه را نمی توان در نگاه اومانیستی مطرح کرد، نگاه پرستش نسبت به انسان است؛ یعنی انسان خود را در مقابل موجودی خاضع ببیند. در نگاه اومانیستی نیز می تواند پرستش مطرح باشد، زیرا پرستش بهجت و لذت معنوی برای انسان می آورد. بنابراین خود پرستش مورد اهمیت نیست. اما چه کرامتی بالاتر از اینکه انسان کرامت خود را از موجودی با کرامت بسیار بالا بگیرد.